

Protokoll Medeltidsrådet sammanträde 2, 2024 Centrum för Medeltidsstudier

Datum: 25 november

Tid: 13:00-15:00

Plats: Stockholms universitet – Södra husen

Närvarande

Kurt Villads Jensen	Centrum för medeltidsstudier
Henrik Lagerlund	Filosofiska Institutionen
Wilhelm Ljungar	Centrum för medeltidsstudier
Roger Andersson	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Claes Gejrot	Riksarkivet
Annika Björklund	Riksarkivet
Magnus Källström	Riksantikvarieämbetet
Andrew Cooper	Engelska institutionen
Erika Kihlman	Romanska och klassiska institutionen
Anders Bengtsson	Romanska och klassiska institutionen
Sofia Lodén	Romanska och klassiska institutionen
Jessica Fröberg	Institutionen för kultur och estetik
Elin Andersson	Kungl. biblioteket

Frånvarande

Lin Annerbäck	Medeltidsmuseet
Gwendolyne Knight Keimpema	Historiska institutionen
Nanouschka Myrberg Burström	Institutionen för arkeologi och antikens samhällsliv
Anders André	Kungl. Vitterhetsakademin
Olov Lund	Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer
Dag Retsö	Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer
Pia Bengtsson Melin	Historiska museet
Carin Franzén	Institutionen för kultur och estetik
Elisabeth Wåghäll Nivre	Institutionen för slaviska och baltiska språk, finska, nederländska och tyska

Patrik Granholm	Kungl. biblioteket
Martin Neuding Skoog	Försvarshögskolan
Anthony Lappin	Romanska och klassiska institutionen
Peter Carelli	Arkeologerna, Statens historiska museer
Christian Lovén	Riksarkivet
Johan Berg	Kulturgeografiska institutionen
Emmanouela Grypeou	Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap
Olof Sundqvist	Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap
Jonatan Pettersson	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Andreas Nordberg	Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap
Björn Gunnarson	Institutionen för naturgeografi
Christian Etheridge	Nationalmuseum
Martin Olin	Nationalmuseum

Dagordning:

§ 1 Öppnande av sammanträdet

Medeltidsrådet förklarades öppnat kl. 13.02 av föreståndare Kurt Villads Jensen

§ 2 Fastställande av föredragningslista

Föredragningslistan fastställdes utan tillägg och ändringar.

§ 3 Anmälan av protokoll från föregående möte

- Elin Andersson representerar Kungl. biblioteket, inte Institutionen för kultur och estetik.
- Några fel förekommer i Magnus Källströms meddelanden:
 - Digitaliseringen av F-samlingen börjar efter och inte under sommaren.
 - Riksantikvarieämbetet medverkade inte bara utan arrangerade även runrådet.
 - Workshopen blir en volym och inte en artikel i Runrön.
 - Laila blir färdig i december innevarande år, inte förra året.
 - Projektet *Runes in Finland* blir bok, Inte en artikel.

§ 4 Centrum för medeltidsstudiers framtid

Kurt.

- Styrelsen har fortsatt diskutera CMS framtid efter att Kurt går i pension.
- Utlysningstexten för professuren i medeltidsstudier diskuteras på Historiska institutionen. Tjänsten ska tillsättas i september 2026 när Kurt går i pension.
- CMS ska försätta söka medel för stora forsknings- och utbildningsprojekt precis som tidigare. Vi har en stark och levande miljö med många duktiga forskare som är eller vill bli anknutna till oss vilket gör att våra ansökningar fortsätter hålla samma höga kvalitet.
- Under hösten har flera nya blivit anställda inom medeltidsmiljön, bland annat Margareta Nordquist och Inka Timosaari på Historiska institutionen.
- Mastersprogrammet i medeltidsstudier fortsätter fungera bra, var fem anmälda studenter under hösten. Det är viktigt att vi ser till att programmet fortsätter framöver och att vi arbetar för fortsatt rekrytering av studerande. Mer än 50% av de som tagit mastern de senaste har blivit doktorander, vilket är helt fantastiskt jämfört med alla andra mastersprogram i historia.
- De senaste åren har medeltidsmastern bara haft ingångarna historia och idéhistoria. Arkeologi försvann under en tid, men ska nu återkomma. Henrik har haft ett möte med studierektorn på Historiska institutionen och upprättat en skiss för att lägga till filosofi som en inriktning. För vidare breddning vill medeltidsrådet också lägga till litteraturvetenskap, medeltidsfranska och latin som inriktningar. Det är mycket byråkrati, men borde gå lättare om ett gemensamt förslag läggs fram.

§ 5 Ekonomi

- Henrik: Har varit på möte hos fakulteten om de 250 000 kr som äskats för Centrum för medeltidsstudier. Jämfört med andra sökande är vår ansökan väldigt genomarbetad och söker om en relativt liten summa. Beslut om kommande budget kommer nästa möte, vi skickar ut mail när vi vet.
- Kurt: Vi har en buffert på kring 200 000 kr från avslutade projekt. Vad ska medlen användas till? Våra förslag är exempelvis finansiering av en första konferens, sponsring av fler föredrag/workshops, eller en doktorandträff i Stockholm. Pengarna skulle räcka för en konferens, men vi kommer också söka från RJ under våren. Utöver det har centrum fått 30 000 från Oscar och Maria Ekmans Donationsfond för deltagande under Medeltidsveckan i Visby för fjärde året i rad. Förra året var det 72 anmälda för att lyssna på oss hela dagen.

§ 6 Meddelanden

Claes Gejrot, Riksarkivet.

- Ett internationellt forskarteam som bland annat inkluderar Riksarkivet har fått en *synergi grant* på 13,8 miljoner euro från *European Research Council* (ERC) för projektet CODICUM med start första april 2025. Syftet med projektet är att undersöka medeltida litterära nätverk i Nordeuropa mellan år 1000 och 1500 med fokus på kodexfragment i skandinaviska arkiv. En stor del av dessa, ca. 23 00 fragment om totalt över 100 000 pergamentssidor, finns i

Centrum för medeltidsstudier

riksarkivets samlingar. För Riksarkivets del landar finansieringen från CODICUM på 21 miljoner kr som kommer finansiera sex tjänster över sex år. Tre av dem kommer vara inom IT för att skapa ett digitalt bibliotek för riksarkivets fragmentsamling. Utöver det kommer det anställas en fotograf och en konservator, och Erika Kihlman kommer få rollen som *research editor* för projektet.

- Release för tre böcker under hösten. Den nya medeltidsguiden *Medeltidens samhälle, Diplomatarium Suecanum* för år 1382, samt det sista DMS-häftet för Uppland. Alla finns nu på Riksarkivets webbshop.
- Ombyggnaden i Marieberg är nu avslutad och sedan 20 oktober har ordinarie öppettider gällt i läsesalen.
- I december kommer heraldikguideboken som Henrik Klackenberg arbetat på de senaste åren.
- Medeltidsenheten har haft en praktikant från Uppsala under hösten som har fått arbeta med utvecklingen av AI-verktyg för läsning av medeltida text.

Roger Andersson, Institutionen för svenska och flerspråkighet

- Serien Heliga Birgittas uppenbarelser på fornsvenska närmar sig slutet. Tre böcker är kvar, två av dem är nästan färdiga för produktion, och en gick precis till tryckeriet. Förhoppningsvis är det klart till sommaren.
- Peter Holmbergs projekt Runstenarnas språkliga landskap har beviljats pengar från Vetenskapsrådet. Medverkande är Anna Nyqvist Thorsson, Västsvensk arkeologi, Cecilia Ljung, Uppsala universitet, Sofia Pereswetoff-Morath, Stockholms universitet, och Jonathan Westin, Göteborgs universitet. Syftet är att förstå hur ristandet och resningen av runstenar fungerade för att skapa mening i Västergötland och Östergötland.
- Giorgio Basciu som forskar om fornisländsk metrik kommer snart disputeras.

Erika Kihlman, Romanska och klassiska institutionen

- Kursen *Medeltidslatin för nybörjare* startar som vanligt till våren.
- Katalogiseringsprojektet av handskrifter på KB fortsätter som planerat. Förhoppningsvis kommer fler handskrifter tillgängliggöras under det kommande året.
- Projektet om Strängnäs-missalet. Bokrelease för alla tre volymerna – en reproduktion, en översättning till svenska och en volym med artiklar – kommer att ske i samband med det 37:e stiftshistoriska symposiet som äger rum i Strängnäs, 19–20 september 2025. Fem av artikelförfattarna har bjudits in att hålla föreläsningar, liksom kardinal Anders Arborelius.

Elin Andersson, Kungl. biblioteket

- Jobbar i samma projekt som Erika om Strängnäsmissalen. Har främst fokuserat på Heliga Birgitta och liturgiska aspekter. 19–20 september 2025 blir det boksläpp i Roggeborgen i Strängnäs. Inbjudan kommer.

- Har ansökt om medel för digitalisering av medeltida handskrifter i Strängnäs domkyrkobibliotek, vilket bland annat inkluderar Kort Rogges handskrifter som tidigare inte blivit publicerade i sin helhet. Om pengar fås kommer projektet bli av i sommar.

Andrew Cooper, Engelska institutionen

- Andrew har blivit fastanställd som lektor vid institutionen.
- Valbar kurs i blocket Engelska III om engelska språkets historia kommer nästa termin med större fokus på forn- och medelengelska. Kommer också komma flera kurser inom medeltida litteratur och språk inom de närmaste två åren.

Jessica Fröberg, Institutionen för kultur och estetik.

- Ny kurs om medeltida konst *Konst och kultur i den mångkulturella medeltiden* på 7,5 hp börjar till våren. Costanza Beltrami kommer undervisa.
- Jessica kommer att disputeras under våren.
- Carin Franzén har publicerat artikeln "The Critical Productivity of Anger in Christine de Pizan's Book of the City of Ladies", *The Comparatist*, Vol. 48, (Nov 2024): 6-19.

Magnus Källström, Riksantikvarieämbetet

- Projektet under Ola Jensen med mål att digitalisera F-samlingen har börjat. All den antikvariska litteraturen på Kungl. Biblioteket och på Riksarkivet ska digitaliseras och tillgängliggöras på Arkivsök och Manuscripta. Så här långt har allt material blivit katalogiserat i Libris. Redan nu finns också en del handskrifter tillgängliga digitalt, bland annat rannsakingar från Östergötland, Västergötland och Gotland.
- Nya riksantikvarien Susanne Thedéen är disputerad i arkeolog från Stockholms universitet.
- Onsdagskvällarna i Östra stallet fortsätter med föreläsningar och magasinvisningar. Ibland behandlas medeltidsämnen.

Anders Bengtsson, Romanska och klassiska institutionen

- Anders har medverkat i det ny avslutade projektet *Nouveau Répertoire de mises en prose (XIVe-XVIe siècle)* vars andra del nu utkommit.

Sofia Lodén, Romanska och klassiska institutionen

-Vi kommer få in mer medeltidsfranska i grundutbildningen. Bland annat blir det obligatoriskt med både språkhistoria och äldre fransk litteratur i terminen Franska II. Härnäst ska också Franska III göras om, och Sofia ska förespråka att inkludera mer medeltidsfranska även där.
-Mahdî Becq, doktorand på institutionen, är väldigt aktiv och forskar främst om medeltidsfranska i nuläget. Han är också kopplad till nationella forskarskolan i digital filologi.
- Den 4 december hålls konferensen *Philology and Narrative Heritage* i Uppsala organiserad av DigPhil och World Philology Union.

-Sofia handleder två doktorander som är verksamma på universitet ute i Europa och har gjort reklam för centrum för CMS. Det vore kul att få hit dem på något sätt. Kurt: Skulle kunna vara intressant för doktoranddag öppen för alla med någon koppling till SU.

Henrik Lagerlund, Filosofiska institutionen

- Bokserien om svenska medeltida filosofer har fått finansiering från Kungl. Vitterhetsakademien, så kommer snart kunna börja ges ut.
- Henrik har fått finansiering för ett fortsättningsprojekt om mekaniseringstanken de kommande 3–4 åren. Fokuset kommer ligga på tidigt 1500-tal, så kommer knyta an till medeltiden.

Kurt Villads Jensen, Historiska institutionen

- Medeltidslunch första måndagen varje månad återupptogs i oktober.
- Kurt och Wilhelm höll i en exkursion med masterstuderande till Uppsala 15 oktober.
- Kurt höll i en exkursion med post.docs. till Täby kyrka 3 november.
- Christian Oertel är nu affilierad med CMS.
- Doktorand Pii Sandra Palm från Tallinn kommer som gästdoktorand till CMS våren 2025.
- Milan Vukasinovic, forskare inom byzantologi, vill söka VR vid CMS.
- Alexander Still, master i Medieval Studies, Oxford, frågar om möjlighet för att bli trainee.
- Martin Andersson, biträdande lektor i historia, lämnar SU för SLU efter bara några veckor vid institutionen.
- Denis Sukhino-Khomenko disputerade vid Göteborgs Universitet 20 september på en avhandling om *Thegns around the North Sea: Elite, Nobility, Aristocracy of the Late Viking Age*
- CMS ska delta vid 31a Nordiska historikermötet i Reykjavik 13-15 augusti 2025. Mötet har ursprungligen accepterat 3 sessioner med 9 föredrag om 'Borders of medieval violence.' Tyvärr har flera behövt ställa in på grund av kostnaden.
- Flera från centrum deltog i *The Fifth Quadrennial Symposium on Crusade Studies*, Saint Louis University i Madrid 3–5 oktober.
- Flera från CMS deltog på konferensen om Stockholms historia som hölls av Medeltidsmuseet 9–11 oktober. Margaretha Nordquist från institutionen i redaktionsgrupp samman med Alexander André och Joakim Kjellberg.
- Arvid Berghamns heraldiska stiftelse, möte 30 oktober. Nästa nordiska heraldiska möte i Göteborg 25 maj 2025 med temat 'Heraldiken idag – och imorgon'.
- Centrum kontaktat av Christian Green, Karlstad, ordförande för the International Association of Amateur Heraldry, om bokdonation. Vi ser över vår möjlighet att ta emot.

§ 7 Föreståndaren berättar om CMS verksamhet under 2024

Se meddelande. + programansökan.

Centrum för medeltidstudier

§ 8 Medeltidsseminariet HT 2024/ VT2025

-Magnus Källström är intresserad att komma och prata om digitaliseringsprojektet av F-samlingen. Skulle vara passande senare under våren när projektet kommit en bit. Bra i vår när vi kommit en bit.

-Claes Gejrot föreslår ett seminarium eller en temadag om digitalisering och AI.

§ 9 Anmälan av uppdateringar och nya doktorander samt forskare till hemsidan

-Henrik Lagerlund: Filosofiska institutionen har Juan José Triviño Cárdenas från Freie Universität Berlin som gästdoktorand under ett år. Han forskar om medeltida filosofi.

§ 10 Programansökan *Violence in the Middle Ages – categories and consequences*

- Första försöket skickades in för två år sedan då det kom till andra urvalet. Andra försöket kom tyvärr inte heller hela vägen. Kurt och de involverade forskarna har haft möte och beslutat om att skicka in igen. Kurt har också haft möte med RJ och fått några tips på förbättringar. Deadline är 1 februari 2025.

§11 Exkursion

Vårens exkursion kommer gå till Ringsted och/eller Köpenhamn, 24–26 april 2025.

§12 Övriga frågor

- Roger Andersson: Louise Faymonville har fått medel för ett mindre forskningsprojekt under våren.

Mötet avslutas 14:53